

**Realizacja tematów z doradztwa zawodowego
w przedszkolu oraz klasach I-VIII
w Szkole Podstawowej im. gen. Józefa Bema w Laskówce Chorąskiej
rok szkolny 2023/2024**

Opracowany na podstawie

1. Przykładowego programu preorientacji zawodowej dla przedszkola
2. Przykładowego programu orientacji zawodowej dla klas I-III szkoły podstawowej
3. Przykładowego programu orientacji zawodowej dla klas IV-VI szkoły podstawowej
4. Przykładowego programu doradztwa zawodowego dla klas VII-VIII szkoły podstawowej
5. Przykładowego scenariusza spotkania z rodzicami
6. Przykładowego scenariusza spotkania Rady Pedagogicznej

Wyżej wymienione programy oraz scenariusze zostały opracowane w ramach współfinansowanego z EFS projektu „Efektywne doradztwo edukacyjno-zawodowe dla dzieci, młodzieży i dorosłych” realizowanego przez Ośrodek Rozwoju Edukacji.

W szkole podstawowej w realizację działań związanych z doradztwem zawodowym zaangażowani są wszyscy członkowie rady pedagogicznej: dyrektor, nauczyciele wychowawcy, nauczyciele (w tym nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej), nauczyciel-wychowawca w świetlicy szkolnej, nauczyciel-bibliotekarz, specjaliści (m.in. pedagog, psycholog, doradca zawodowy) oraz inne osoby zatrudnione w szkole, np. pielęgniarka szkolna.

Poniżej przedstawiono zakresy działań z obszaru doradztwa dla poszczególnych osób i formę organizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego.

Dyrektor:

- odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym;
- współpracuje z doradcą zawodowym w celu realizacji WSDZ;
- wspiera kontakty pomiędzy uczestnikami procesu orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego w szkole a instytucjami zewnętrznymi;

- zapewnia warunki do realizowania w szkole zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- organizuje w szkole wspomaganie realizacji działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego poprzez planowanie i przeprowadzanie działań mających na celu poprawę jakości pracy placówki w tym obszarze.

Doradca zawodowy:

- określa mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- pomaga uczniom w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej;
- prowadzi zajęcia z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego oraz zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
- wspiera nauczycieli, wychowawców, specjalistów i rodziców w realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- prowadzi doradztwo indywidualne dla uczniów.
- systematycznie diagnozuje zapotrzebowanie uczniów, rodziców i nauczycieli na działania związane z doradztwem zawodowym;
- planuje, koordynuje, monitoruje i prowadzi ewaluację oraz promuje działania związane z doradztwem zawodowym podejmowane przez szkołę we współpracy z wychowawcami, nauczycielami i specjalistami;
- gromadzi, aktualizuje i udostępnia informacje edukacyjne i zawodowe właściwe dla danego poziomu kształcenia;
- organizuje współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym szkoły podnoszącą efektywność prowadzonych działań związanych z doradztwem zawodowym;
- współpracuje z dyrektorem szkoły, realizując zadania związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym;
- wspólnie z zespołem przygotowuje projekt WSDZ;
- gromadzi, aktualizuje i udostępnia zasoby związane z orientacją zawodową oraz doradztwem zawodowym;
- współpracuje ze specjalistami z poradni psychologiczno-pedagogicznych, instytucjami działającymi na rynku pracy i partnerami z otoczenia społeczno-gospodarczego w celu realizacji działań z zakresu doradztwa zawodowego.

Wychowawcy:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- realizują tematy związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym na godzinach wychowawczych;
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej;
- współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej ich dzieci;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele (w tym nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej):

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizowania zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów;
- przygotowują uczniów do udziału w konkursach np. zawodoznawczych;
- prowadzą koła zainteresowań, zajęcia dodatkowe;
- organizują w sali edukacji wczesnoszkolnej kąciki zawodoznawcze;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Specjaliści:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- włączają treści z zakresu orientacji zawodowej i zawodowego w prowadzone przez siebie zajęcia dla uczniów;
- współpracują z wychowawcami klas w ramach realizowania działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów;

- włączają się w proces podejmowania przez uczniów decyzji edukacyjnych i zawodowych (informacje dotyczące ucznia wynikające z pracy specjalisty);
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele-wychowawcy w świetlicy szkolnej:

- włączają w zajęcia realizowane w świetlicy szkolnej treści z zakresu orientacji zawodowej;
- organizują w sali kąpiki zawodoznawcze;
- rozpoznają i wspierają w rozwoju zdolności i uzdolnienia uczniów;
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w wyborze kierunku kształcenia i zawodu;
- udzielają uczniom informacji o możliwościach korzystania z usług doradcy zawodowego.

Nauczyciel-bibliotekarz:

współpracuje z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;

opracowuje, aktualizuje i udostępnia zasoby dotyczące doradztwa zawodowego;

włącza się w organizowane przez szkołę i instytucje zewnętrzne wydarzenia z zakresu doradztwa zawodowego.

Inne osoby zatrudnione w szkole.

np. pielęgniarka:

- współpracuje z doradcą zawodowym oraz nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- udziela informacji o kwestiach zdrowotnych ważnych w kontekście zawodów wybieranych przez uczniów;
- organizuje dla uczniów spotkania dotyczące dbania o zdrowie i bezpieczeństwo oraz kształtowania właściwych nawyków – adekwatnych do zawodów wybieranych przez uczniów.

TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA PRZEDSZKOLI, ODDZIAŁÓW PRZEDSZKOLNYCH W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH I INNYCH FORM WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO

1. Poznanie siebie

Dziecko:

- 1.1 określa, co lubi robić;
- 1.2 podaje przykłady różnych zainteresowań;
- 1.3 określa, co robi dobrze;
- 1.4 podejmuje działania i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Dziecko:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i nazwy tych zawodów, które wzbudziły jego zainteresowanie, oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby;
- 2.3 wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia, w których dziecko uczestniczy, takie jak wyjście na zakupy, koncert, pocztę;
- 2.4 podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.5 opowiada o sobie w grupie rówieśniczej.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Dziecko:

- 3.1 nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej);
- 3.2 nazywa czynności, których lubi się uczyć.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Dziecko:

- 4.1 opowiada, kim chciałoby zostać;
- 4.2 na miarę swoich możliwości planuje własne działania lub działania grupy rówieśniczej przez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu;

4.3 podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach, indywidualnie i w ramach działań grupy rówieśniczej.

TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA KLAS I–VI SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

A. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas I–III szkół podstawowych

1. Poznanie siebie

Uczeń:

- 1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;
- 1.2 prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;
- 1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
- 1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
- 1.5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;
- 2.3 opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;
- 2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;
- 2.5 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;
- 2.6 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;
- 3.2 wskazuje treści, których lubi się uczyć;
- 3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;
- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

B. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas IV–VI szkół podstawowych

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1 określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;
- 1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;
- 1.3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;
- 1.4 prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;
- 2.2 opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;
- 2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;
- 2.4 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;
- 3.2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;
- 3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;
- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA KLAS VII I VIII SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- 1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);
- 1.3 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;
- 1.4 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;
- 1.5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 1.6 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;
- 1.7 określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;
- 2.2 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;
- 2.3 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;
- 2.4 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;
- 2.5 analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy;

2.6 wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;

2.7 dokonuje autoprezentacji;

2.8 charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym instytucje rynku pracy.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

3.1 analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;

3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne do szkół ponadpodstawowych w kontekście rozpoznania własnych zasobów;

3.3 charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej;

3.4 określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

4.1 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;

4.2 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;

4.3 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;

4.4 planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

Zależnie od koncepcji pracy szkoły podstawowej zakresy czynności dla poszczególnych osób angażujących się w realizowanie WSDZ w szkole mogą ulegać modyfikacjom.

W roku szkolnym 2023/2024, w ramach WSDZ zaplanowano następujące działania:

L.p.	Rodzaj działania	Grupa słuchaczy	Osoba odpowiedzialna	Termin	Uwagi
1.	Spotkania z przedstawicielem wybranego zawodu	Oddział Przedszkolny Klasy I-III	wychowawcy, doradca zawodowy	październik-czerwiec	
2.	Zorganizowanie wycieczki zawodoznawczej	Oddział przedszkolny Klasy I-III	wychowawcy,	II semestr	
3.	Zorganizowanie kącików zawodoznawczych w salach lekcyjnych, na świetlicy szkolnej, korytarzu itp.	Oddział przedszkolny, Klasy I-VIII	wychowawcy	cały rok	
4.	Diagnozowanie predyspozycji, zainteresowań zawodowych uczniów	Klasy VII-VIII	doradca zawodowy	na zajęciach z doradztwa zawodowego	w czasie zajęć
5.	Poznanie ofert wybranych szkół ponadpodstawowych	Klasa VIII	wychowawca, doradca zawodowy	kwiecień-maj	oferty on-line, podsyłanie linków, wieszanie plakatów, rozprowadzanie ulotek, itp.
6.	Wyjazd na targi edukacyjne	Klasa VIII	doradca zawodowy	do uzgodnienia	zależne od organizatora
7.	Przygotowanie informatora dla rodziców uczniów klasy VII i VIII	Klasa VII-VIII	doradca zawodowy	I semestr	

Ponadto przez cały rok szkolny 2023/2024 wychowawcy oddziału przedszkolnego, klas I-VI w ramach obowiązkowych zajęć oraz doradca zawodowy w ramach doradztwa zawodowego zrealizują następujące tematy:

Ad. 1 Oddział przedszkolny

Lp.	Temat zajęć	Cel ogólny	Przewidziane efekty Dziecko:
1.	Urządzamy kącki zainteresowań.	Podawanie przykładów różnych zainteresowań, planowanie na miarę możliwości, własnych działań (lub działań grupy) poprzez wskazywanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu.	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie aranżuje przestrzeń wokół siebie; • mówi o swoich decyzjach; • klasyfikuje przedmioty według przeznaczenia; • rozpoznaje przedmioty, porządkuje je, rozumie, do czego służą; • podejmuje prace porządkowe.
2.	Moje życie to pasja.	Podawanie przykładów różnych zainteresowań, wskazywanie związków pomiędzy zainteresowaniami a pracą zawodową na wybranym przez siebie przykładzie.	<ul style="list-style-type: none"> • nazywa zawody i koloruje rysunki przedstawicieli różnych zawodów; • uważnie odbiera tekst czytany i przypisuje imiona do poszczególnych zawodów; • podaje przykłady zainteresowań możliwych do wykorzystania we wskazanych zawodach; • zauważa, że nie wszystkie przeżywane emocje i uczucia mogą być podstawą

			do podejmowania natychmiastowego Działania
3.	Dzień inny niż wszystkie, czyli: „Co tu robić? W co się bawić?”.	<p>Podjęmowanie działań i opisywanie, co z nich wyniknęło oraz podejmowanie prób decydowania w ważnych dla siebie sprawach (indywidualnie i w ramach działań grupy).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • w miarę samodzielnie radzi sobie w sytuacjach życiowych i próbuje przewidywać skutki swoich zachowań; • stara się łączyć przyczynę ze skutkiem i określić, co się może zdarzyć; • wykonuje rzeczy praktyczne dla siebie i innych; • posługuje się różnymi przyborami i narzędziami; • wymienia czynności charakterystyczne dla danego zawodu; • ocenia swoje zachowanie w kontekście podjętych czynności i zadań oraz przyjętych norm grupowych; przyjmuje, respektuje i tworzy zasady zabawy w grupie, współdziała z dziećmi w zabawie, pracach użytecznych, podczas odpoczynku¹.
4.	Pokaz naszych zainteresowań.	Planowanie , na miarę możliwości, własnych działań (lub działań	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje ulubione czynności, zainteresowania; • planuje działania;

		<p>grupy) poprzez wskazywanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu, opowiadanie o sobie w grupie rówieśniczej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • realizuje działania; • występuje publicznie, prezentując swoje umiejętności; • przejawia poczucie własnej wartości jako osoby, wyraża szacunek wobec innych osób i przestrzegając tych wartości, nawiązuje relacje rówieśnicze1.
5.	Praca dla innych.	<p>Podawanie nazw zawodów wykonywanych przez osoby w najbliższym otoczeniu i tych, które wzbudziły zainteresowanie oraz identyfikowanie i opisywanie czynności zawodowych wykonywanych przez te osoby.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • nazywa zawody służb ratowniczych; • wymienia czynności charakterystyczne dla danego zawodu; • opisuje różne funkcje pracy wykonywanej przez człowieka; • opisuje, jak trzeba się zachować w sytuacji zagrożenia i gdzie można otrzymać pomoc; • poznaje lub utrwała numery alarmowe; • ocenia swoje zachowanie w kontekście podjętych czynności i zadań oraz przyjętych norm grupowych; • czyta obrazy, wyodrębnia i nazywa ich elementy, nazywa symbole i znaki;

			<ul style="list-style-type: none"> • nazywa i rozpoznaje wartości związane z umiejętnościami i zachowaniami społecznymi
6.	Przewodnik po zawodach.	Podawanie nazw zawodów wykonywanych przez osoby w najbliższym otoczeniu i tych, które wzbudziły zainteresowanie oraz identyfikowanie i opisywanie czynności zawodowych wykonywanych przez te osoby.	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia czynności charakterystyczne dla danego zawodu; • opisuje różne funkcje pracy wykonywanej przez człowieka; • wyjaśnia swoją przynależność do rodziny; • współdziała z dziećmi w zabawie; • wskazuje zawody wykonywane przez rodziców i osoby z najbliższego otoczenia, wyjaśnia, czym zajmuje się osoba wykonująca dany zawód.
7.	Wiem, kto pracuje w przedszkolu.	Podawanie nazw zawodów wykonywanych przez osoby w najbliższym otoczeniu i tych, które wzbudziły zainteresowanie oraz identyfikowanie i opisywanie czynności zawodowych wykonywanych przez	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje czynności wykonywane przez pracowników przedszkola; • nazywa zawody osób pracujących w przedszkolu; • wyraża własne opinie; • obdarza uwagę inne dzieci i osoby dorosłe.

		te osoby, opisywanie różnych funkcji pracy wykonywanej przez człowieka na wybranych przykładach.	
8.	Jestem twórcą!	Podjmowanie prób posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia czynności charakterystyczne dla danego zawodu; • opisuje różne funkcje pracy wykonywanej przez człowieka; • posługuje się różnymi przyborami i narzędziami; • wskazuje zawody wykonywane przez rodziców i osoby z najbliższego otoczenia, wyjaśnia, czym zajmuje się osoba wykonująca dany zawód.
9.	Gdy będę większy, to...	Nazywanie etapów edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej).	<ul style="list-style-type: none"> • nazywa kolejny etap edukacji; • opowiada, czego lubi się uczyć; • komunikuje się z dziećmi i osobami dorosłymi, wykorzystując komunikaty werbalne i pozawerbalne
10.	Kim chcę zostać w przyszłości?	Opowiadanie, kim chciałoby się zostać.	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje zawód prezentowany przez siebie; • przedstawia czynności wykonywane w prezentowanym zawodzie;

			<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje próby autoprezentacji; • obdarza uwagą inne dzieci; • wyraża swoje rozumienie świata, zjawisk i rzeczy znajdujących się w bliskim otoczeniu za pomocą komunikatów pozawerbalnych
--	--	--	--

Ad. 2 Klasy I-III szkoły podstawowej

Lp.	Temat zajęć	Cel ogólny	Przewidziane efekty Uczeń:
KLASA I			
1.	Nasze zainteresowania.	Opisywanie własnych zainteresowań i określanie, w jaki sposób można je rozwijać, oraz podawanie przykładów różnorodnych zainteresowań ludzi.	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje atrybut swoich zainteresowań; • podaje zróżnicowane przykłady zainteresowań ludzi; • opisuje czynności służące rozwojowi własnych zainteresowań; • identyfikuje się z grupą społeczną, do której należy; • tworzy katalog zainteresowań; • przygotowuje ilustrację własnych zainteresowań.
2.	Moja rodzina. Zawody moich rodziców.	Rozmowa na temat zawodów wykonywanych	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia nazwy zawodów swoich rodziców

		przez rodziców, poznanie tych zawodów.	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada na czym dany zawód polega • dzieli się marzeniami na temat swojego zawodu w przyszłości • rozpoznaje i nazywa wybrane grupy społeczne, które wzbudzają jego zainteresowanie, np. zespoły artystyczne
3.	Sporty zimowe – prezentacja różnego rodzaju sportów.	Rozmowa na temat sportowców, sport jako realizowanie swoich pasji i talentów, rozmowa o zainteresowaniach dzieci.	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje znak graficzny obrazujący własne zainteresowania i prezentuje go na forum; • przygotowuje autoprezentację według ustalonej instrukcji; • wskazuje zainteresowania rówieśników; • wypowiada własne opinie i uzasadnia je; • współpracuje w grupie.
4.	Praca leśniczego	Poznawanie zawodów ludzi pracujących w lesie, wyszukiwanie informacji w internecie.	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje specyfikę pracy w zawodzie leśnik • demonstruje ruchem czynności charakterystyczne dla wskazanego zawodu; • słucha i wykorzystuje przekazywane informacje; • buduje w formie ustnej kilkudzaniową wypowiedź

5.	Na budowie	<p>Odgrywanie różnych ról zawodowych w zabawie; podawanie nazw zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisywanie podstawowej specyfiki pracy w wybranych zawodach.</p> <p>Poznanawanie wybranych specjalizacji lekarskich.</p> <p>W gabinecie lekarskim – odgrywanie scenek dramowych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia podstawowe etapy budowania domu; • wskazuje i opisuje czynności wykonywane w ramach zawodów budowlanych: architekt; robotnik budowlany, murarz-tylnkarz, dekarz, cieśla, inżynier budownictwa; • wymienia co najmniej cztery zawody branży budowlanej i opisuje zadania, jakie przy budowie domu wykonują przedstawiciele tych zawodów; • projektuje dom i wykonuje go z wybranych materiałów (np. klocki, pudełka); • rozwiązuje zagadki dotyczące zawodów budowlanych.
----	-------------------	--	---

KLASA II

1.	Zawody moich rodziców.	Podawanie nazw zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu, opisywanie podstawowej specyfiki pracy w wybranych zawodach oraz odgrywanie różnych ról zawodowych w zabawie.	<ul style="list-style-type: none"> • naśladuje czynności wykonywane przez osoby wykonujące dane zawody i odgaduje nazwę zawodu; • opowiada o pracy i o obowiązkach rodziców; • zapamiętuje pisownię nazw zawodów z „rz”; • wyobraża sobie swoje wymarzone miejsce pracy.
2.	Wzywamy karetkę pogotowia – zawody medyczne.	Odgrywanie różnych ról zawodowych w zabawie; podawanie nazw zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisywanie podstawowej specyfiki pracy w wybranych zawodach. Poznawanie wybranych specjalizacji lekarskich. W gabinecie lekarskim – odgrywanie scenek dramowych.	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje czynności charakterystyczne dla wybranych zawodów; • podaje przykłady zawodów wykonywanych przez ludzi; • wymienia narzędzia, atrybuty pracy w omawianych zawodach; • gromadzi rekwizyty charakterystyczne dla danego zawodu;
3.	Naukowy zawrót głowy – poznanie Wielkich Polaków, ich zawodów, twórczości. Fryderyk Szopen	Posługiwanie się przyborami, narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny; podejmowane działań w sytuacjach zadaniowych i	<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje ruchy naśladowcze zgodnie z treścią piosenki; • wymienia nazwy wybranych zawodów; • wymienia etapy czynności zawodowych specyficznych dla danego zawodu.

		opisywanie, co z nich wyniknęło.	
4.	Zawody wokół nas.	Podawanie nazw zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu, opisywanie podstawowej specyfiki pracy w wybranych zawodach oraz omawianie znaczenia zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonują.	<ul style="list-style-type: none"> • pokazuje proste czynności zawodowe w wybranych profesjach; • wskazuje miejsce wykonywania wybranego zawodu; • posługuje się przyborami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.
5.	Jesteśmy uczestnikami kultury	Podawanie nazw zawodów wykonywanych przez osoby związane z teatrem, filmem, reklamą. Praca aktora, reżysera, scenarzysty itd.	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje rolę pracy w życiu człowieka; • nazywa i opisuje zawody oraz stanowiska osób pracujących w teatrze, na planie filmowym; • uczestniczy w rozmowach, zadaje pytania, udziela odpowiedzi, prezentuje własne zdanie i formułuje wnioski;
6.	Życie na wsi	Podawanie nazw zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisywanie podstawowej specyfiki pracy w wybranych zawodach.	<ul style="list-style-type: none"> • nazywa zwierzęta dzikie i oswojone/hodowlane; • wskazuje zawody związane ze zwierzętami i czynności związane ze zwierzętami;

		Poznanie zawodu rolnika, hodowcy	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje miejsce pracy w zawodach związanych ze zwierzętami; • porównuje swoje cechy i cechy ważne w wybranym zawodzie; • przedstawia charakterystykę wybranych zajęć i zawodów ludzi.
KLASA III			
1.	Zawód poeta – „Rany Julek...” – spotkanie z lekturą	Opisywanie, na czym polega praca pisarza i omawianie jej znaczenia w życiu człowieka (na wybranych przykładach).	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenia pojęć: <i>praca, zawód, pisarz</i>; • korzysta z przekazywanych informacji; • w formie ustnej buduje kilkudzaniową wypowiedź, argumentuje swój wybór; • uczestniczy w zabawie związanej z różnymi zawodami; • współpracuje w parze i grupie; • wyjaśnia znaczenie słowa <i>praca</i>.
2.	Pomagamy innym w potrzebie	Wolontariat jako forma bezinteresownej pracy i wstęp do kariery	<ul style="list-style-type: none"> • zna i wyjaśnia pojęcie wolontariatu • wymienia co najmniej 5 zawodów osób, których zawodowe zaangażowanie może wpłynąć na realizację zaplanowanego

			<p>wydarzenia;</p> <ul style="list-style-type: none"> • planuje przebieg wydarzenia szkolnego z pomocą pozostałych uczestników zajęć.
3.	<p>Porozmawiajmy o pracy. Jak zmieniają się zawody?</p>	<p>Rozważania na temat wartości pracy ludzi i popularnych zawodów. Praca zainspirowana tekstem informacyjnym „Zawody jutra”, zabawy dydaktyczne związane z dawnymi zawodami i profesjami przyszłości. Uzasadnianie potrzeby uczenia się i zdobywania nowych umiejętności.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje, czym jest potrzeba uczenia się na podstawie tekstu przeczytanego przez nauczyciela; • określa rolę uczenia się w osiągnięciu wyznaczonego celu; • koduje informacje za pomocą piktogramów; • uczestniczy w rozmowie na tematy inspirowane literaturą; • podaje konsekwencje wyobrazonego stanu rzeczy; • współpracuje w grupie.
4.	<p>Wynalazki i odkrycia. Naukowy zawrót głowy – poznanie sylwetki wielkich naukowców</p>	<p>Wymienianie różnych źródeł wiedzy i podejmowanie prób korzystania z nich.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zna zasady porządkowania, klasyfikowania i grupowania rzeczy w najbliższym otoczeniu; • opisuje cel wprowadzania zasad; • przyporządkowuje osoby do miejsca pracy; • wyszukuje informacje, układa w porządku alfabetycznym;

			<ul style="list-style-type: none"> • ilustruje siebie w wybranym zawodzie.
5.	Na ratunek – przystawienie zawodu lekarza, pielęgniarki, stomatologa	Podawanie nazw zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisywanie podstawowej specyfiki pracy w wybranych zawodach, omawianie znaczenia zaangażowania różnych zawodów w kształt bliskiego otoczenia.	<ul style="list-style-type: none"> • porządkuje i organizuje czynności codzienne w zakresie czasowym; • wskazuje różnice porządku planu swojego w porównaniu z innymi; • wskazuje elementy (pory) dnia; • klasyfikuje czynności i przyporządkowuje je do jednostki czasu.
6.	W świecie reklamy	Wyjaśnianie pojęć <i>reklama</i> i <i>reklamacja</i> , opowiadanie dalszych losów bohatera. Charakterystyka języka reklam, zalety i wady reklam. Praca przy reklamie i zawody z nią związane.	<ul style="list-style-type: none"> • gromadzi i klasyfikuje informacje; • weryfikuje działania w zależności od wskazanego miejsca i sytuacji; • prezentuje działania na forum klasy; • zachęca innych do własnych pomysłów; • identyfikuje się z grupą społeczną do której należy: rodzina, klasa w szkole

Ad. 3 Klasy IV-VI szkoły podstawowej

Lp.	Temat zajęć	Cel ogólny	Przewidziane efekty Uczeń:
KLASA IV			

1.	Ja – to znaczy kto?	Określanie własnych zainteresowań, zdolności i uzdolnień oraz kompetencji.	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje swoje zainteresowania jako mocne strony; • opisuje znaczenie zainteresowań w procesie wyboru zawodu; • podaje przykłady zawodów, w których przydatne są określone zainteresowania; • podejmuje próbę zaplanowania rozwoju własnych zainteresowań.
2.	Moc jest ze mną – ja też jestem Supermanem.	Wskazywanie swoich mocnych stron oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia.	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia; • podaje przykłady zawodów, w których przydatne są określone mocne strony; • podejmuje próbę zaplanowania rozwoju swoich mocnych stron.
3.	Dzień Kreatywnych Pasjonatów.	Prezentowanie swoich zainteresowań i uzdolnień na forum z zamiarem zaciekawienia odbiorców.	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje swoje pasje i zainteresowania w sposób twórczy; • wskazuje powiązania między zainteresowaniami/pasjami a przyszłym zawodem oraz korzyści wynikające

			<p>z posiadania zainteresowań dla kariery zawodowej;</p> <ul style="list-style-type: none"> • projektuje scenariusz prezentowania zainteresowań i pasji w sposób kreatywny, z odniesieniem do zawodu, który je rozwija.
4.	Dzień Mistrza.	Prezentowanie swoich zainteresowań i uzdolnień na forum z zamiarem zaciekawienia odbiorców.	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje aktywność zgodną ze swoimi zainteresowaniami; • prezentuje swoje uzdolnienia, zainteresowania w sposób twórczy i niekonwencjonalny; • rozpoznaje swoje zainteresowania, pasje i umiejętności.
5.	Nie tylko czas leczy rany – grupa zawodów medycznych.	Wymienianie różnych grup zawodów, podawanie przykładów zawodów dla tych grup, opisywanie różnych dróg dojścia do nich oraz podstawowej specyfiki pracy w zawodach.	<ul style="list-style-type: none"> • podaje kilka przykładowych zawodów medycznych; • przytacza krotką charakterystykę wybranego zawodu medycznego; • podaje przykładowe źródło informacji o zawodach medycznych; • podaje przykłady zasad etycznych, które powinny obowiązywać w wykazie zawodów medycznych.

6.	Zawodowy idol – szablon scenariusza.	Wymienianie różnych grup zawodów, podawanie przykładów zawodów dla tych grup, opisywanie różnych dróg dojścia do nich oraz podstawowej specyfiki pracy w zawodach.	<ul style="list-style-type: none"> • podaje krótką charakterystykę wybranego zawodu, • wymienia kilka cech psychofizycznych niezbędnych w tym zawodzie; • wskazuje miejsca, gdzie można znaleźć szczegółowe informacje o zawodzie.
7.	Zawodowy idol – Czy Picasso też był kiedyś dzieckiem?	Wymienianie różnych grup zawodów, podawanie przykładów zawodów dla tych grup, opisywanie różnych dróg dojścia do nich oraz podstawowej specyfiki pracy w zawodach.	<ul style="list-style-type: none"> • podaje krótką charakterystykę zawodu <i>artysta malarz</i>; • wymienia kilka cech psychofizycznych niezbędnych w tym zawodzie; • wskazuje miejsca, gdzie można znaleźć szczegółowe informacje o zawodzie.
KLASA V			
8.	Kucharz, kelner dwa bratanki, czyli o podobieństwie zawodów.	Wymienianie różnych grup zawodów, podawanie przykładów zawodów dla tych grup, opisywanie różnych dróg dojścia do nich oraz podstawowej specyfiki pracy w zawodach.	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia wybrane grupy zawodów; • podaje kilka przykładowych zawodów wchodzących w skład wskazanych grup; • wskazuje możliwości rozwoju w wybranych zawodach;

			<ul style="list-style-type: none"> • podaje źródła informacji o zawodach.
9.	Po co mi ta praca?	Opisywanie, czym jest praca i jej znaczenie w życiu człowieka.	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje funkcje pracy w życiu człowieka; • podaje korzyści wynikające z wykonywania pracy; • formułuje i ilustruje marzenia związane z przyszłą pracą.
10.	Zdrowy styl życia jako przygotowanie do pełnienia ról zawodowych.	Podawanie czynników wpływających na wybory zawodowe.	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie zdrowy styl życia; • wymienia zasady zdrowego stylu życia; • podaje korzyści wynikające z prowadzenia zdrowego stylu życia; • wskazuje związki między prowadzeniem zdrowego stylu życia a możliwością podjęcia pracy w przyszłości, w kontekście wymagań zdrowotnych zawodów.
11.	Wybieram ten zawód, bo...	Podawanie czynników wpływających na wybory zawodowe.	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia czynniki, wpływające na wybór zawodu; • określa związek pomiędzy zawodem a czynnikami wpływającymi na jego wybór; • charakteryzuje wybrane zawody;

			<ul style="list-style-type: none"> • wymienia interesujący go zawód.
12.	I ty możesz zostać MacGyver'em.	Posługiwanie się przyborami, narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym jest kreatywność; • poszukuje w sposób indywidualny różnych rozwiązań; • poszukuje twórczych i niestandardowych zastosowań.
13.	Jak oszczędzić pierwszy milion?	Wyjaśnianie roli pieniądza we współczesnym świecie i jego związku z pracą.	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia skąd ludzie mają pieniądze; • opisuje różne sposoby pozyskiwania pieniędzy; • wymienia różne pojęcia związane z pieniędzmi; • wskazuje różnicę pomiędzy potrzebą a zachcianką; • określa swój własny cel związany z oszczędzaniem; • opisuje własne metody oszczędzania; • podejmuje decyzje finansowe.
KLASA VI			
14.	Kiedy zaczynamy się uczyć i kiedy kończymy?	Wskazywanie różnych sposobów zdobywania wiedzy z wykorzystaniem przykładów oraz omawianie	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia skojarzenia z pojęciem „proces uczenia się”;

		indywidualnego sposobu nauki.	<ul style="list-style-type: none"> • znajduje różnice pomiędzy zdobywaniem wiedzy a ćwiczeniem umiejętności; • wymienia przykłady własne związane ze zdobywaniem wiedzy i ćwiczeniem umiejętności; • poznaje różne możliwości zdobywania wiedzy i ćwiczenia umiejętności; • rozpoznaje związek pomiędzy zdobywaniem wiedzy i ćwiczeniem umiejętności a zawodami; • wymienia znane i wybrane przez siebie sposoby na zdobywanie wiedzy i umiejętności.
15.	Jak uczyć się szybciej i efektywniej – mój indywidualny styl uczenia się.	Wskazywanie różnych sposobów zdobywania wiedzy z wykorzystaniem przykładów oraz omawianie indywidualnego sposobu nauki.	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje czynniki, które wskazują na proces uczenia się; • identyfikuje własny sposób zapamiętywania informacji; • wymienia sposoby pozyskiwania i zapamiętywania informacji; • rozpoznaje style uczenia się; • wyjaśnia związek między stylem uczenia się a dominującymi czynnościami wykonywanymi w różnych zawodach.

16.	Umiejętności – od przeszłości do przyszłości.	Wskazywanie różnych sposobów zdobywania wiedzy z wykorzystaniem przykładów oraz omawianie indywidualnego sposobu nauki.	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje sposoby zdobywania wiedzy o sobie i rozpoznawania swoich umiejętności; • wymienia własne umiejętności; • wskazuje umiejętności jakie chciałby opanować.
17.	Kolorowa podróż po świecie edukacji.	Wskazywanie różnych sposobów zdobywania wiedzy z wykorzystaniem przykładów oraz omawianie indywidualnego sposobu nauki.	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia umiejętności, które ma i które chce rozwijać; • wymienia sposoby nabywania wiedzy i umiejętności; • wskazuje miejsca, gdzie można zdobyć różne umiejętności; • wyjaśnia, kto i jak może pomóc w osiągnięciu/zdobywaniu umiejętności.
18.	Przedmioty, które lubię – jako drogowskazy zawodowe.	Wskazywanie przedmiotów szkolnych, których uczeń lubi się uczyć.	<ul style="list-style-type: none"> • określa wartość wiedzy z przedmiotów, które lubi; • opisuje związek między wiedzą a światem zawodów; • wymienia korzyści wynikające z rozwijania własnej wiedzy.
19.	Gotowi? Trzy, dwa, jeden, SMART!	Planowanie własnych działań (lub działań grupy) poprzez wskazywanie szczegółowych czynności	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie celu oraz rozróżnia cel od marzenia; • stosuje metodę określania celu; • określa swój cel;

		i zadań niezbędnych do realizacji celu.	• wyznacza poszczególne zadania prowadzące do celu.
--	--	---	---

Ad. 4 Klasy VII-VIII szkoły podstawowej

Lp.	Temat zajęć	Cel ogólny	Przewidziane efekty Uczeń:
KLASA VII			
1.	Moje umiejętności – moje sukcesy.	Rozpoznawanie własnych zasobów (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe oraz stan zdrowia).	<ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje swoje sukcesy osiągnięte dzięki umiejętnościom; • dokonuje analizy posiadanych kompetencji (umiejętności, postaw i cech osobistych); • projektuje możliwości wykorzystania własnych sukcesów i posiadanych kompetencji na rynku pracy w przyszłości.
2.	Zdolności i uzdolnienia.	Rozpoznawanie własnych zasobów (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe oraz stan zdrowia).	<ul style="list-style-type: none"> • posługuje się pojęciami: zdolny, uzdolniony; • uzasadnia znaczenie zdolności dla rozwoju osobistego i zawodowego; • wyjaśnia, w jaki sposób można rozwijać swoje zdolności;

			<ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje swoje zdolności w odniesieniu do rynku pracy.
3.	Ja w moich oczach.	Rozpoznawanie własnych zasobów (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe oraz stan zdrowia).	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym jest samoocena; • wymienia swoje mocne strony; • wskazuje wyróżniające go cechy, które wpływają na ich wybory zawodowe; • wymienia obszary (słabe strony), nad którymi powinien pracować oraz podaje na to sposoby, aby osiągnąć cel edukacyjno-zawodowy; • uzasadnia, jakie znaczenie ma wiedza o sobie w planowaniu kariery edukacyjno-zawodowej.
4.	Ja w oczach innych.	Rozpoznawanie własnych zasobów (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe oraz stan zdrowia).	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje swoje zasoby istotne dla projektowania przyszłości edukacyjno-zawodowej; • dokonuje syntezy informacji o sobie wynikających z autodiagnozy, ocen innych i innych źródeł; • przyjmuje informację zwrotną na swój temat; • dokonuje refleksji dotyczącej własnej osoby.

5.	Temperament jak z bajki.	Rozpoznawanie własnych zasobów (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe oraz stan zdrowia).	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym jest temperament; • wymienia rodzaje temperamentu; • charakteryzuje pod względem cech dany typ temperamentu; • uzasadnia, dlaczego temperament jest ważny przy podejmowaniu decyzji edukacyjno-zawodowych.
6.	Moje portfolio i e-portfolio.	Dokonywanie syntezy przydatnych w planowaniu kariery edukacyjno-zawodowej informacji o sobie, wynikających z autodiagnozy, ocen innych osób oraz innych źródeł.	<ul style="list-style-type: none"> • zbiera informacje o sobie przydatne w planowaniu kariery edukacyjno-zawodowej; • dokonuje syntezy tych informacji w formie portfolio; • charakteryzuje formy portfolio; • uzasadnia znaczenie portfolio. • korzysta z aplikacji komputerowych, przygotowując dokumenty i prezentacje; • przygotowuje e-portfolio.
7.	Czy i ja mogę być bohaterem?	Rozpoznawanie własnych ograniczeń jako wyzwań w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych.	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje swoje zasoby ze szczególnym uwzględnieniem własnych ograniczeń; • odkrywa, jak można wykorzystać własne

			<p>ograniczenia jako wyzwania;</p> <ul style="list-style-type: none"> • planuje sposoby rozwijania swoich mocnych stron i radzenia sobie z własnymi ograniczeniami; • dokonuje analizy i syntezy przydatnych w planowaniu kariery edukacyjno-zawodowej informacji o stanie zdrowia, ograniczeniach i możliwościach.
8.	Ograniczenia czy możliwości?	Rozpoznawanie własnych ograniczeń jako wyzwań w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych.	<ul style="list-style-type: none"> • weryfikuje prawdę i mity na temat osób z niepełnosprawnością; • wyjaśnia, co znaczy pojęcie przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania zawodu; • podaje przykłady schorzeń (ograniczeń zdrowotnych), które mogą być przeciwwskazaniami do wykonywania określonych zawodów; • wyjaśnia znaczenie oceny stanu zdrowia przed wyborem zawodu i podjęciem pracy; • analizuje wymagania dla wybranych zawodów pod

			<p>kątem przeciwwskazań zdrowotnych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje, kto podejmuje ostateczną decyzję o braku przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania wybranego zawodu; • wymienia typy szkół ponadpodstawowych, do których wymagane jest zaświadczenie lekarskie o braku przeciwwskazań zdrowotnych.
9.	Jakie wartości są dla mnie ważne?	Charakteryzowanie wartości z uwzględnieniem wartości pracy i etyki zawodowej.	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia różne wartości i wskazuje ich sens; • tworzy własną hierarchię wartości; • dokonuje wyborów, kierując się swoimi wartościami; • uzasadnia, dlaczego postępowanie zgodne z własnymi wartościami jest ważne w życiu i pracy.
10.	Rozpoznaję swoje aspiracje.	Określanie aspiracji i potrzeb w zakresie własnego rozwoju i możliwych sposobów ich realizacji.	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie aspiracji; • charakteryzuje swoje aspiracje; • wymienia sposoby na pokonywanie przeszkód w dążeniu do zaspokojenia aspiracji.

KLASA VIII

1.	Zawody wokół nas.	Wyszukiwanie i analizowanie informacji na temat zawodów oraz charakteryzowanie wybranych zawodów, uwzględniając składowych ich opisów, w tym dróg ich zdobywania.	<ul style="list-style-type: none"> • podaje, gdzie szukać informacji o zawodach szkolnictwa zawodowego; • wymienia grupy zawodów; • przypisuje interesujące go zawody do grupy/obszaru i znajduje informacje na ich temat; • wskazuje różnorodne źródła wiedzy o zawodach i z nich korzysta.
2.	W jakich zawodach wykorzystam wiedzę z ...?	Wyszukiwanie i analizowanie informacji na temat zawodów oraz charakteryzowanie wybranych zawodów z uwzględnieniem składowych ich opisów, w tym dróg ich zdobywania.	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje poszczególne zawody ze szczególnym uwzględnieniem zadań, czynności i umiejętności zawodowych; • wskazuje zawody, w których przydatne są: wiedza i umiejętności zdobywane na zajęciach z poszczególnych przedmiotów; • wymienia źródła informacji o zawodach.
3.	Rzemiosło – alternatywą dla młodych zawodowców.	Wyszukiwanie i analizowanie informacji na temat zawodów oraz	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia informacje o zawodach rzemieślniczych;

		<p>charakteryzowanie wybranych zawodów z uwzględnieniem składowych ich opisów, w tym dróg ich zdobywania.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia zalety poszczególnych zawodów rzemieślniczych; • podaje nazwy przykładowych narzędzi służących rzemieślnikom do wytwarzania towarów i świadczenia usług; • wymienia umiejętności, zdolności lub cechy przydatne w zawodach rzemieślniczych; • charakteryzuje specyfikę kształcenia zawodowego.
4.	Nowe zawody na rynku pracy.	<p>Wyszukiwanie i analizowanie informacji na temat zawodów oraz charakteryzowanie wybranych zawodów z uwzględnieniem składowych ich opisów, w tym dróg ich zdobywania.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (...) w zakresie następujących tematów: (...) praca (np. popularne zawody i związane z nimi czynności (...))1; • wymienia zawody, których nazwy w języku angielskim funkcjonują na naszym rynku pracy; • uzasadnia znaczenie języka angielskiego w kontekście poznania wybranych zawodów; • charakteryzuje zawód za pomocą słówek w języku angielskim;

			<ul style="list-style-type: none"> • argumentuje własne zdanie na temat wybranego zawodu w języku angielskim.
5-6.	Autoprezentacja, czyli sztuka przedstawiania siebie.	Dokonywanie autoprezentacji.	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie: autoprezentacja; • wymienia, co składa się na mowę niewerbalną; • uzasadnia znaczenie pierwszego wrażenia; • wymienia swoje mocne strony; • wyjaśnia, jak powinno dokonać się poprawnej autoprezentacji.
1.	W drogę z plecakiem	Określanie aspiracji i potrzeb w zakresie własnego rozwoju i możliwych sposobów ich realizacji.	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje swoje aspiracje; • wymienia sposoby na pokonywanie przeszkód w dążeniu do zaspokojenia aspiracji.

8-9.	Informacje w zasięgu ręki, czyli poznaję ofertę szkół ponadpodstawowych.	Analizowanie kryteriów rekrutacyjnych do wybranych szkół w kontekście rozpoznanych własnych zasobów.	<ul style="list-style-type: none"> • wyszukuje ważne informacje w ofercie wybranej szkoły; • podaje, jakich informacji brakuje w analizowanej ofercie szkoły; • podaje przykłady, gdzie można uzupełnić informacje o szkołach; • opracowuje informacje na temat oferty szkół; • analizuje przygotowaną ofertę szkół pod względem możliwości jej wyboru.
10.	Diagnozowanie predyspozycji, zainteresowań zawodowych uczniów	Rozmowy indywidualne z uczniami, karty obserwacji	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy własną hierarchię wartości; • dokonuje wyborów, kierując się swoimi wartościami;

Wychowawcy klas zobowiązani są do przeprowadzenia zajęć grupowych związanych tematycznie z obszarami: poznawanie własnych zasobów, świat zawodów i rynek pracy, rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie, planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno- zawodowych.

Doradca zawodowy:

.....

Zatwierdzam program na rok szkolny 2023/2024

.....